

DE TIJDREIS

SASKIA LENSINK

De Tijdreis heeft als beginstation een gebeurtenis uit het verleden die voortleeft in het heden. Vandaag het boek *De Barones* over de Zwijndrechtse Mijnsje (Mien) Bezemer, dat vorige week is verschenen. Het NSB-verleden van haar ouders is Mien altijd blijven achtervolgen.

'Ik schaamde me voor alles'

DORDRECHT/ZWIJNDRECHT | „Met jou wil ik niks te maken hebben,” snauwt Lenie haar vroegere buurmeisje Mien Bezemer toe als ze elkaar bij een Dordtse supermarkt tegenkomen. Het is op dat moment 60 jaar na de Tweede Wereldoorlog. Lenie en Mien zijn dan allang geen meisjes meer, laat staan buurmeisjes. Het zijn twee vrouwen op leeftijd die elkaar jaren niet hebben gezien.

„Ik ben bij de uitgang van de supermarkt blijven wachten tot Lenie weer naar buiten kwam,” vertelt de nu 77-jarige Mien. „Toen vertelde ik haar dat mijn ouders NSB'ers waren en niet ik. Dat kon ook niet, ik was 6 jaar toen de oorlog was afgelopen. Ik vertelde haar dat mijn ouders mij vernederden en sloegen. Dat mijn moeder de hele dag vloekte. Na de oorlog werd ik door iedereen met de nek aangekeken vanwege mijn foute ouders.”

Als Lenie dat hoort, ontdooit ze. Later drincken de twee zelfs koffie met elkaar.

Slasaus

Het was de 'nieuwe Mien' die bij die supermarkt zo zelfbewust voor zichzelf opkwam, vertelt Janny de Heer, auteur van het boek *De Barones* over het leven van Mien Bezemer. „Als die ontmoeting 10 jaar eerder had plaatsgevonden, had Lenie de 'oude Mien' aangehouden. En die zou stilletjes zijn afgedropen.”

Want die 'oude Mien' heeft heel veel depressies, therapieën en opnames op psychiatrische afdelingen moeten doorstaan om een diep minderwaardigheidscomplex te overwinnen. „Ik heb zelfmoord willen plegen,” vertelt ze. „Altijd wilde ik de fouten van mijn ouders goedmaken. Ik schaamde me voor alles. Een 'NSB-jong' werd ik genoemd. Mij moesten ze niet.”

Als kind van Zwijndrechtse NSB'ers moest Mien achterin de klas zitten en mocht ze niet bij haar vriendinnetje over de vloer komen. Maar de vijandigheid kwam niet alleen van de buitenwereld.

Haar moeder noemde Mien vaak spottend 'Mevrouw de Barones'. Bijvoorbeeld toen Mien kort na de oorlog een flesje slasaus kocht omdat moeder de sla altijd aanmaakte met azijn. „Dat spul vreet je maar als je het huis uit bent,” snauwde haar moeder. De manier

▲ Auteur Janny de Heer schreef haar boek *De Barones* over het leven van de Zwijndrechtse Mien Bezemer. Mien heeft veel geleden onder het feit dat haar ouders lid van de NSB waren. FOTO RICHARD VAN HOEK

waarop ze haar kroost binnenriep om te komen eten was ook niet bepaald liefdevol: „Vuile longlijers, kom binne vrete!”

In de buurt waren ze niet dol op Miens ouders. Haar moeder had als bijnaam Pietje de Duvel. En als Pa Bezemer, een grote, sterke vent, naar buiten kwam, ging iedereen snel naar binnen. Hij zat in de oorlog bij de WA, de Weerbaarheidsafdeling van de NSB, een soort knokploeg. Hij heeft verschillende mensen verraden. Na de oorlog zat hij 5 jaar in de gevangenis, zijn vrouw 2 jaar.

Toch heeft De Heer ook wel begrip voor Miens ouders. „Ze moeten enorm verbitterd geweest zijn,” vertelt ze. „Door hun arrestatie zijn ze alles kwijtgeraakt, tot het speelgoed van de kinderen toe. En later kregen ze een

piepklein huisje toegewezen. Terwijl mevrouw Bezemer alleen bij de Winterhulp zat, een nationaalsocialistische organisatie die zich richtte op liefdadigheid. Zo heel slecht was dat niet.”

Liefdeloos

In 1959 trouwde Mien met Kees, een tirannieke echtgenoot. Hij stond niet toe dat Mien zelfstandig de deur uitging en sprak haar alleen aan met 'mevrouw' of 'hé'. Pas na 30 jaar had Mien de kracht om dit liefdeloze huwelijk te beëindigen.

Tegenwoordig is ze gelukkig met Karel Fonteyn, een Joodse man wiens ouders in een concentratiekamp omkwamen. „Wij zijn beiden oorlogsslachtoffers,” stelt Mien.

Twee boeken over de NSB in Drechtsteden

Burgemeester Jan Heijkoop van Hendrik-Ido-Ambacht nam vorige week het eerste exemplaar van *De Barones* in ontvangst, het boek over de levensloop van de Zwijndrechtse NSB-dochter Mien Bezemer. Eerder dit jaar verscheen al *Van Winterhulp via Oost-Compagnie en Marseille naar Rode Kruis* van A.W. Wasenaar over de Dordtse NSB-leider Carel Piek.

▲ Huwelijksfoto van Mien en Kees op hun huwelijksdag in 1959. FOTO PRIVÉBEZIT

▲ Mien met haar huidige partner Karel Fonteyn. Hij verloor zijn beide ouders in een concentratiekamp. FOTO PRIVÉBEZIT

▲ Een straatbeeld uit Zwijndrecht tijdens de Tweede Wereldoorlog, met stoomtram. FOTO REGIONAAL ARCHIEF DORDRECHT

ACTUEEL IN 1959 Het jaar waarin Mien trouwt met Kees

■ In de Verenigde Staten verschijnen meerdere films die inmiddels tot de grote klassiekers zijn gaan behoren, zoals *Some Like it Hot* met Marilyn Monroe en *Ben Hur* met Charlton Heston. En in Frankrijk luidt de Franse film *A Bout de Souffle* van Jean-Luc Godard de vernieuwende filmstroming Nouvelle Vague in.

■ Op het eiland Cuba wordt president Batista afgezet door guerrillaleider Fidel Castro. Batista was al sinds 1933 aan de macht en heeft zich ontwikkeld tot een dictatoriaal leider. In de jaren 50 komen er steeds meer protesten tegen zijn bewind, die hij met harde hand neerslaat. Batista overlijdt in 1973 in Spanje.

■ Meerdere muzikale evergreens zien het levenslicht: *Fever* van de Amerikaanse zangeres Peggy Lee, *Living Doll* van de Engelsman Cliff Richard en in Nederland *Ach Vaderlief* van de Zangeres Zonder Naam. Ook nummers van Elvis Presley zijn razend populair, zoals *A Fool Such As I* en *One Night*.

■ De Verenigde Staten krijgen er twee staten bij. Alaska, ten noorden van Canada, wordt in januari de 49ste staat en Hawaï, een eiland in de Stille Oceaan, volgt in augustus als nummer 50. Het zijn de enige twee staten die niet aan andere grenzen. Bij de onafhankelijkheidsverklaring in 1776 bestond de jonge natie uit dertien staten.

■ In Frankrijk verschijnt de allereerste aflevering van *Astérix* in het Franse stripblad *Pilote*. Het verhaal gaat over de inwoners van een Gallic dorpje die zich verzetten tegen de Romeinse overheersing. Pas in 1961 verschijnt het eerste album van *Astérix en Obélix*. Bij ons neemt het stripweekblad *Pep* de eerste *Astérix*-verhalen op.